

Klassisessa baletissa käytetty tyllipuku tehdään edelleen tarkkojen vanhojen ohjeiden mukaan. Eri tansseissa, variaatioissa on jopa väri määrätty. Etenkin kilpailutilanteissa näiden sääntöjen tulkinta on yhä tiukkaa.

Kaupoista saa ostaa harjoitustutuja, joissa on 6-7 kerrosta tylliä, yläosa joustava, ilman tukiluita. Alaosasta puuttuu vanne. Hinnat vaihtelevat n. 70-130eur.

Esityksissä ja kilpailuissa käytetyt lyhyet tutut:

- Alaosan tyllikerroksia on vähintään 9. Tylliä kuluu n. 15 metriä yhteen tutuun, koska jokainen tyllikerros on erittäin tiukasti rypyttetty. Yhden tutun ompelemiseen menee ammattilaiselta 70 h, lisäksi koristelut.
- Päällimmäisiin kerroksien ulkoreunat usein leikataan aaltomaiseksi tai salmiakkileikkauksella, jolloin helmojen keveys korostuu.
- Kolmanneksi ylimpään alatyllikerrokseen pujotetaan vanne, joka on jousiterästä. Käytetään myös nailonvannetta, mutta se helposti aaltoilee eikä anna hameelle tarvittua napakkaa vaakasuoraa näyttävyyttä. Vanne pujotetaan sille ommeltuun kujaan.
- Hameosan tyllikerroksiin kiinnitetään housuosa, jonka tehtävänä on pitää hame tiukasti vyötäröllä vaakasuorassa. Housuosassa on erillinen vyötärökuminauha. Jos esim. hameen lantiolinja nousee hiemankin takaa ylöspäin, on seurauksena "ankkamainen pyrstö". Tästä johtuen joudutaan välillä kiinnittämään ylimääräiset kuminauhat housuosan sisään pitämään hame oikeassa asennossa.
- Yläosa tehdään liivimäiseksi. Kujissa kulkevat ns. luut, jotta yläosa on vartaloa myötäilevä. Tanssiopistolle tehdyissä tutuissa vain muutamissa on luut, koska muuten asun monelle eri käyttäjälle sopivuus kärsii. Yläosa kiinnitetään takaa tiheällä hakasrivistöllä, joka joutuu erittäin kovalle koetukselle tanssissa. Hakaset pitää olla erittäin tiukat ja usein vielä joka toinen hakanen kiinnitetään aukeavaksi vasemmalta, toinen oikealta. Olkaimet ovat tiukat, jotteivät putoa eri asennoissa. (se olisi aika katastrofaalista tanssijan keskittymiselle esityksessä).
- Tylliosan päälle tehdään ns. kolttu. Koltuksi valittu kangas ja koristeet antavat asulle näyttävyyttä.
- Tutu koristellaan runsain paljetein sekä käytetään loistavia nauhoja ja eri kankaista leikattuja kuvioita, joista asetellaan tyyliin sopivat tehostekoristeet. Pitää ottaa huomioon, että lavalla oleva esiintyjä on kaukana katsojista, joten koristelu saa olla vahvaa.
- Yläosan hihan- ja kauluksensuut, sekä housuosan reiteen koskevat osat koristellaan n. 1,5 cm leveällä tiheästi rypytyllä tyllireunuksella. Lisäksi koko housuosa ommellaan täyteen pientä tyllirypytystä. Tämän tarkoitus on antaa kuva keveydestä, ehkä olemattomuudesta, jottei näkyvään alushousuosaan kiinnitettäisi huomiota.
- Kaikki tyllikerrokset ommellaan tiukasti kiinni toisiinsa langoilla, jotta alaosa liikkuu tanssissa yhtenäisenä.

- Jos olet jo tanssijana niin taitava, että saat oikeuden käyttää tutua, edellytetään sinulta myös oikeaoppista toimintaa puvun kanssa. Olet vastuussa puvusta!
- Tutu kuljetetaan aina koukkupuulla. Jäljempänä selvitän kuljetuksen ohjeen.
- Koska balettianssi on erittäin vaativaa suoritukseltaan, on ymmärrettävää, että tanssija hikoilee. Mutta koska musiikkioppilaitoksen tutuja on tarkoitus monen tanssijan käyttää toivottavasti monien vuosien ajan, pitää ottaa huomioon erityisesti siisteys. Jos aika ennen esitystä suo, pese itseäsi wc:ssä esim. kosteuspyyhkeillä ennen puvun päälle laittamista. Tämä on tärkeää hygienian vuoksi!
- Harkitse ajoissa ennen esitystä, mikä on alusasusi tutun alla, ettei se tule näkymään. Varsinaisesti yläosassa ei kuuluisi pitää alla liivejä, mutta moni nuori haluaa kuitenkin niin tehdä. Jos olkaimettomat liivit eivät sovi niin paras vaihtoehto on tällöin ommella muutamalla pistolla omat liivit kiinni yläosan vuorikankaaseen, jolloin liivin olkaimet voi poistaa tai myös ommella piiloon.
- Tutua päälle puettaessa tarvitaan aina avustaja. Kannattaa miettiä ajoissa kuka on avustaja ja harjoitella pukeutuminen ennen esitystä, jotta tietää mikä on vaikeaa.
- Tutua puettaessa on varottava, ettei puku kosketa kasvoja missään vaiheessa, koska tanssijalla on yleensä vahvat meikit. Meikit tarttuvat erittäin vaikeasti tutuun, jota ei voi pestä. Kostuessaan tylli menettää tärkkinsä.
- Tutua ei saa koskaan laskea lattialle, eikä se myöskään puettaessa saa koskettaa lattiaa. Tyllikangas, josta puku on tehty, on erittäin sähköstaattista, joten se imee itseensä kaiken pölyn jo kymmenen sentin päästä. Huonoissa pukeutumistiloissa olisi varminta laittaa lattialle pukeutumiskohtaan lakana, jotta vältytään puvun likaantumiselta.
- Kun käsittelet tutua, varo etteivät puvun useat hakaset ota kiinni tylliin. Ne repivät nimittäin tylliin salakavalasti reikiä.
- Puvustusavustaja pitää tutua alhaalla, joten tanssija voi nojata avustajan olkapäähän ja "astua" pukuun sisälle. Tämä on tärkeää, koska puku on helposti rikkimenevä. Tylli on heikkoa, hakaset voivat aueta, tyllikerrokset yhteen sitova lanka on rullalankaa, joka katkeaa helposti.
- Ensin kiristetään kiinni housuosa. Varmista, että kaikki selän hakaset tulevat tiukasti kiinni. Vyötäröllä on usein useampi kerros hakasia.
- Suorista varovasti alaosan tyllikerrokset varoen taas näkymättömiä kiinnityslankoja. Tanssijan ei kannata itse oikoa alaosan tyllejä, koska hän ei niitä näe kunnolla. Tätä kannattaa erityisesti varoa ennen lavalle astumista, koska silloin usein tekee sen vetämällä helmasta, jolloin kiinnityslankoja menee poikki.
- Tanssin jälkeen avustaja auttaa puvun päältä ja oikoo märän puvun tyllit hyvin koukkupuulla. Puku ei saa milloinkaan jäädä kosteana puristuksiin, koska silloin sen tanssiasento kärsii heti.

Tutun säilytys ja kuljetus

- Tutu pidetään aina koukkupuulla, kun se ei ole tanssijan päällä!
- Esityksen jälkeen tutu pidetään koukkupuulla avonaisessa tilassa riippuen tanssiasennossa, kunnes se on kuivunut.
- Jos esityksen jälkeen on joutunut laittamaan tutun kuljetuspussiin kosteana, on se heti ensi tilassa avattava, suoritettava ja annettava kuivua kunnolla.
- Tyllin tärkki menettää kovuutensa kostuessa. Kaupasta saatavat tärkit pitäisi lämmittää silittämällä, jotta se kovettuu. Tylliä ei voi silittää. Vanha sokeritärkkäys voisi toimia, mutten ole vielä kokeillut.
- Ennen ja jälkeen esityksen tarkistetaan tutun kunto. Ovatko hakaset vahvasti kiinni, onko alaosan tyllien kiinnityslangat ehjiä, niin etteivät tyllit pukua ylös/alas heilutettaessa liiku eri tahtiin. Ovatko olkaimet tarpeeksi kireät tälle tanssijalle. Onko lantion linja suora tälle tanssijalle. Jollei ole, ommellaan pieni kivityssauma housuosaan.
- Tutun varsinainen säilytys/kuljetusasento on alaosan tylli kiinnitettynä yläosan taakse litteäksi hiuseroilla, ettei tule reikiä! Opettele tämä tapa! Pyydä neuvoa!
- Tutulla pitäisi olla oma kuljetuspussi. Mutta niitä ei opistolla ole. Joten ota mukaan aina lakana, jos noudat tai kuljetat tutua. (Lisäksi muovi, jos on sateen mahdollisuus) Lakanasta voi taittaa kuin takin tutun ympärille ja laittaa sen kiinni koukkupuuhun hakaneuloilla, jottei putoa.
- Huomaa, että vaikka sinulla on tutu kotona esitystä varten, sitä ei saa antaa muiden kokeilla. Siihen luvan voi antaa vain tanssiopettajasi ollessaan itse läsnä.